

1. Айшпур О. Є. Класифікація збудників респіраторних хвороб свиней. Ветеринарна біотехнологія. 2015. 27. С. 29-39.
2. Євстаф'єва В. О. Епізоотологічні особливості нематодозів свиней у зоні Лісостепу України. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Ветеринарна медицина. 2014. 1. С. 161-163.
3. Пелень Р. А. Епізоотологічний моніторинг хвороб свиней в Україні. Ветеринарна біотехнологія. 2012. 21. С. 330-335.
4. Потоцький М. Аскариоз (аскаридоз) свиней. Ветеринарна медицина України. 2003. 3. С. 24.
5. Фещенко, Д. В. Патоморфологічні зміни в організмі свиней, хворих на змішаний нематодоз. Ветеринарна медицина. 2013. 97. С. 288-289.

УДК 636.09

МОРФОЛОГІЧНІ ТА БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ У ДРІБНИХ ТВАРИН ПРИ ПАТОЛОГІЇ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ.

Такатли М. С., здобувач вищої освіти 2 курсу

Коренева Ж. Б., к. вет. н., доцент, завідувач кафедри нормальної і патологічної морфології та судової ветеринарії, ОДАУ, Одеса, Україна,

Роша Л. Г., д. мед. н., професор

Одеський державний аграрний університет

koreneva-z@ukr.net

roshalg@ukr.net

Актуальність теми. Останнім часом у дрібних домашніх тварин частішали випадки розвитку патологій органів системи травлення, і в першу чергу, найбільших застійних залоз – печінки та підшлункової залози. Поширення захворюваності цих органів має зв'язок з посиленими метаболічними процесами та активною участю залоз в процесах обміну речовин. За даними фахівців, основними причинами розвитку патологій є: порушення годування тварин, тривала інтоксикація, спадковість (цукровий діабет), стрес, екологічні фактори.

Хвороби печінки та підшлункової залози різноманітні: запалення, дистрофія, некроз, гіпотрофія, гіпертрофія, новоутворення, травматичні ушкодження. Більшість захворювань є вторинними і розвиваються в комплексі з патологією інших органів. Основними захворювання підшлункової залози, що досить часто зустрічаються в практиці ветеринарного лікаря є: гострий панкреатит, хронічний панкреатит, доброякісні та злоякісні новоутворення підшлункової залози, травматичні ушкодження. [1-5]

Мета: визначення морфологічних та біохімічних показників крові у дрібних тварин при патології підшлункової залози.

Матеріал і методи дослідження: об'єктами дослідження були дрібні тварини, які мали симптоматику патологій органів травлення; предмет дослідження - зміни морфологічних та біохімічних показників крові; методи дослідження – гематологічні та біохімічні, УЗД.

Результати досліджень. *Гематологічні показники.* У тварин з патологіями підшлункової залози (собаки) відмічаються ознаки розвитку анемії, що підтверджується зменшенням вмісту гемоглобіну та кількості еритроцитів в одиниці об'єму крові. Дослідженнями встановлено, що у хворих тварин: кількість еритроцитів коливалася в межах $6,71 \pm 0,02$ Т/л, що на $1,58$ Т/л менше ніж у здорових тварин $8,29 \pm 0,03$ Т/л.

Щодо вмісту гемоглобіну, то у хворих тварин вміст гемоглобіну крові коливався в межах $129,38 \pm 1,23$ г/л, порівняно з аналогічним показником здорових тварин $151,28 \pm 0,9$ г/л, що менше на $11,69\%$.

Відмічається загальне збільшення кількості лейкоцитів в організмі хворих тварин, що може бути обумовлено розвитком запальних процесів: у хворих тварин кількість лейкоцитів коливалася в межах $13,11 \pm 2,54$ Г/л, а у здорових тварин - $11,13 \pm 1,18$ Г/л.

В більшості випадків розвиток запальних процесів супроводжується також і збільшення швидкості зсідання еритроцитів: у хворих тварин - $6,29 \pm 0,09$ мм на годину, що на 12,28 % більше у порівнянні з здоровими тваринами $5,12 \pm 0,22$ мм/год.

Лейкоцитарна формула. Відмічається збільшення відсотку нейтрофілів 67,26%, та лімфоцитів (середній показник 31,1%), що також підтверджує розвиток запальної реакції в організмі хворих тварин.

Біохімічні показники. В біохімічних показниках сироватки крові також відмічаються зміни характерні для реакції запалення та цитолізу:

- вміст загального білку - у хворих тварин становив $82,26 \pm 0,19$ г/л у порівнянні з здоровими - $72,47 \pm 1,68$ г/л;

- вміст глюкози - $5,96 \pm 1,14$ ммоль/л проти середніх показників у здорових тварин $4,42 \pm 1,58$ ммоль/л;

- вміст креатиніну $58,39 \pm 3,21$ мкмоль/л проти середніх показників у здорових тварин $72,47 \pm 2,09$ мкмоль/л;

- вміст сечовини $4,82 \pm 0,22$ мкмоль/л проти середніх показників у здорових тварин $3,16 \pm 0,14$ мкмоль/л ;

- вміст лужної фосфатази $61,08 \pm 2,54$ од/л проти середніх показників у здорових тварин $32,51 \pm 0,11$ од/л;

- вміст амілази $817,13 \pm 2,9$ од/д проти середніх показників у здорових тварин $479,69 \pm 5,22$ од/л.

Показники таких основних амінотрансфераз, як аланінамінотрансфераза та аспартатамінотрансфераза (АЛТ та АСТ), які підтверджують руйнування клітин внутрішніх органів (серце, печінка, підшлункова залоза та інші), то ці показники також були дещо вищими у хворих напанкреатин тварин:

- концентрація АЛТ у хворих тварин коливалася в межах $73,35 \pm 2,82$ од / л проти середніх показників у здорових тварин - $31,24 \pm 1,9$ од / л;

-концентрація АСТ у хворих тварин коливалася в межах $61,55 \pm 2,45$ од / л проти середніх показників у здорових тварин $41,28 \pm 2,94$ од / л.

Висновки. Зміни гематологічних та біохімічних показників крові у тварин з патологією підшлункової залози не є специфічними, але вони відображають рівень розвитку запальних процесів в організмі тварин та поступовий розвиток поліорганної патології, що ускладнює лікувальний процес.

Список використаних джерел.

1. Горальський Л. П., Сокульський І. М., Демус Н. В. Патоморфологія підшлункової залози собак за хронічного панкреатиту. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені СЗ Гжицького. Серія:: Ветеринарні науки. 2016. 18 (3).С. 40-43.

2. Гут О. М. Поширення патології печінки та підшлункової залози у собак. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. Гжицького, 2011. 13 (1). С. 62-66.

3. Дворщенко К. О. Стрес-респонсивні системи підшлункової залози шурів в умовах тривалої шлункової гіпохлоргідрії та за введення мультипробіотика Симбітер®. Український біохімічний журнал. 2013. 85(2).С.68-77.

4. Дідух А. В. Функціональний стан печінки, нирок і підшлункової залози у пугенят, хворих на парвовірусний ентерит. Науково-технічний бюлетень інституту біології тварин і державного науково-дослідного контрольного інституту ветпрепаратів та кормових добавок. 2014. 15 (2-3). С. 127-131.

5. Крилова О. Роль NO в розвитку хронічного панкреатиту. Буковинський медичний вісник. 2011. 15 (58). С. 218-221.